

Grong kommune

Ordføreren

Det kongelige fornyings- og administrasjonsdepartement
Postboks 8004 Dep.

0030 OSLO

FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET
30 MAI 2008
ARKIVKODE: 411
SAKSNR 200800301-79

Vår ref:
08/405-2-ES

L.nr.
3218/08

Arkiv:
203 &13

Deres ref:

Dato:
29.05.2008

HØRINGSUTTALELSE TIL NOU 2007:12 OFFENTLIG INNKREVIING

Viser til høringsbrev datert 20. februar 2008, med høringsfrist 2. juni 2008. På vegne av Grong kommune

Høringsuttalelse fra ordføreren i Grong kommune vedr. NOU 2007:12 Offentlig innkreving:
Flertallet i utvalget foreslår at det skal opprettes en statlig innfordringsetat for det offentliges krav mot privatpersoner og næringsdrivende.

- Vi er prinsipielt uenige i flertallets forslag.

Flertallet hevder at forslaget, som innebærer å overføre oppgaver med skatteinnkrevingen fra kommunene til staten, er "den beste måten" å organisere innfordringen på! Det mener vi er feil, fordi:

- Flertallet har ikke vurdert distriktspolitiske hensyn eller konsekvenser for kommunene.
- Flertallet har videre sett bort fra Stortingets standpunkt om at skatteoppkreveren skal være kommunal. Flertallets forslag synes å være nok et angrep på den velfungerende og brukervennlige skattebetalingsordningen vi har i Norge.
- Forslaget innebærer at kommunene blir fratatt oppgaver som er lagt til dem ved lov, og som kan vise til innkrevingsresultater som er blant de beste i verden.
- Forslaget fører til at kommunene mister innkrevingskompetanse og blir svekket i håndteringen av sine egne krav.
- I Danmark medførte statliggjøringen av skatteinnkrevingen økt skattegjeld og provenytnap. Det er ingen grunn til å tro at det samme ikke vil skje i Norge. Forslaget vil derfor medføre provenytnap og svekket økonomi ikke bare for kommunene, med også staten og folketrygden.

Postadresse:
Postboks 162
7871 Grong
E-post: postmottak@grong.kommune.no

Sentralbord: 74 31 21 00
Telefaks: 74 31 21 01
Saksbehandler tlf: 74 31 21 03
<http://www.grong.kommune.no>

Bankgiro: 4448.06.00050
Org. nr: NO 940010853

Flertallet har heller ikke vurdert problemstillinger om personvern og stigmatisering av enkeltpersoner!

- Den foreslåtte statlige innfordringsetaten får et sentralt gjeldsregister med oversikt over samtlige skyldnere med ubetalte krav til det offentlige. Flertallet har ikke sikret en grundig utredning av de personvernmessige problemstillingene. Flertallet har heller ikke vurdert om et slikt register krever særskilt lovhjemmel.
- Det danske Datatilsynet er bekymret over hvilke opplysninger som tilføres kreditor i den nye danske etaten for innkreving av offentlige krav. Tilsvarende bekymringer vil oppstå for gjeldsregisteret i den foreslåtte statelige etaten.
- Det er kun gitt 1 983 gjeldsordninger i 2006 og det er derfor grunn til å anta at det er få mennesker som vil ha krav mot flere offentlige kreditorer. Det er derfor et uforholdsmessig tiltak å samle opplysninger i et gigantisk register om det offentliges krav mot landets innbyggere.
- 39 % av Norges befolkning mener at opplysninger om betalingsevne er følsomme.

Departementet uttaler i mandatet for utredningen at *"Det synes å være et betydelig potensiale for å forbedre den offentlige innkrevingen. (...)(NOU 2007:12, s 10).* Denne uttalelsen er ikke riktig, ettersom:

- Det er ikke fremskaffet tallmateriale som viser omfanget av antall krav som kan innfordres på samme måte. Det er ikke gitt at alle krav kan samordnes.
- Utvalget har ikke beregnet løsningsgraden for de etater som omfattes av utredningen.
- Ved at løsningsgraden for de aktuelle etatene ikke er kjent ,vil det ikke være mulig å beregne provenygevinsten.
- Skatteetaten, skatteoppkreverne og Toll- og avgiftsetaten, som til sammen har ca. 95 % av kravene, har en løsningsgrad på 99,2 %. Et resultat som er blant de beste i verden.
- Etter sentraliseringen i Danmark økte de samlede skatterestansene med 1,7 mrd. Kroner. Og skattetapet var på ca. 400 mill. kroner.

Mandatet hevder at det foreligger et "betydelig potensial" for å bedre brukerorientering og rettssikkerhet (NOU s 10). Det er ikke sant, fordi:

- Utvalget ikke har påvist at innbyggerne er misfornøyde med dagens offentlige innkrevingen.
- Den høye løsningsgraden for skatteoppkreverne, Skatteetaten og Toll- og avgiftsdirektoratet , som er nevnt over , vitner om at de tre etatene kommuniserer godt med brukerne.
- Nærhet til innkrever er svært sentralt, og av stor betydning særlig for vanskeligstilte skyldnere. Det blir lite nærhet med bare 5 regioner og et begrenset antall etatskontorer.
- Erfaringer fra Danmark viser at innfordring av krav som retter seg mot hhv personer og virksomheter innebærer ganske forskjellige virkemiddelbruk.

- Undersøkelsen utført av Norsk Gallup i 2002 viste at skatteoppkreverne fikk meget høye "score" sammenlignet med statlige skattekontor.

Utvalgets flertall har også lagt til grunn at det er et potensial for samordningsgevinster ved en opprettelse av en statlig innfordringsetat. Det er ikke riktig, fordi:

- Utvalgets flertall har ikke tatt hensyn til den betydelige samordningen som allerede finnes skatte- og avgiftsområdet,
- Utvalget har ikke på forsvarlig vis vurdert antallet multiskyldnere.
- Etter vår mening er det svært lite trolig at en samlet innfordring av offentlige krav vil gagne mange skyldnere. Dette er også fremhevet i prof. dr. juris Tore Bråthen: *Utredning om gjeldsregister i Norge*, april 2007 der det påpekes at et gjeldsregister bare vil påvirke en svært liten del av befolkningen.

Oppsummering av motargumenter til flertallets innstilling vil derfor bli:

En statliggjøring av innkrevingen vil bety følgende:

- Sterk sentralisering
- Provenytap både for stat og kommuner
- Innkrevmiljøer i kommunene svekkes betraktelig
- Brudd i verdikjeden fører til dårligere brukerorientering
- Kommunale oppgaver overføres til staten
- Kommunalt selvstyre reduseres
- Betydelige overgangskostnader må påregnes.

Vi kan på denne bakgrunn ikke anbefale at flertallets konklusjoner og anbefalinger følges opp av Stortinget.

Med hilsen

Erik Seem
ordfører

Kopi: Kommunenes Sentralforbund